

INTERVIEW

Doe waar je goed in bent en durf het!

Interview met Wieland Loeffen

Door Mariët van der Molen

Tijdens de redactievergadering bespraken we niet zo lang geleden het nut van ervaringsdeskundigen binnen de LVB-zorg; hun perspectief is belangrijk, zowel binnen de zorg, als binnen de wetenschap. De vraag was “Hoe neem je dat perspectief mee, op welke manier kan je mensen met een LVB een stem geven?” We kregen prompt een artikel ingediend over de inzet van een ervaringsdeskundige op de universiteit (zie ‘Op de zeepkist: Co-onderzoeker met een LVB op de universiteit’ elders in deze editie) en in diezelfde periode ontvingen we op de redactie een mail: “Mijn naam is Wieland Loeffen. Ik dacht: ik stuur even een mailtje. Ik zou graag een interview willen geven over mijn leven met een lichte verstandelijke beperking. Hoe is het voor iemand die telkens overschat wordt? En hoe pak je dat aan in het dagelijks leven?” Dat moest zo zijn. Op de website waar het tijdschrift te vinden is, staat “In dit tijdschrift delen we nieuwe inzichten en ervaringen op het gebied van werken met cliënten met LVB-problematiek”, in dit geval gaat het dus om de ervaringen van een cliënt zelf; Wieland.

Wieland, ik vind het heel leuk dat je de redactie gemaild hebt. Voordat we met het interview beginnen, wil je wat over jezelf vertellen?

Ik ben Wieland, ik ben 27 jaar en ik woon sinds kort ambulantly in Lent. Mijn ouders wonen in de buurt. Zij doen veel voor mij. Ik heb nog een broer en zus die ik regelmatig zie. Ik werk op een basisschool waar ik allerlei klussen doe. Verder zit ik in de cliëntenraad. Binnenkort begin ik met het maken van een toneelvoorstelling. En dat ik je gemaild heb, dat is een talent van mij. Dat ik dingen zelf voor elkaar krijg.

Wat vind je ervan dat je een lichte verstandelijke beperking hebt?

Ik zat vroeger op een reguliere basisschool, maar toen ben ik naar het speciaal onderwijs gegaan. Dat vond ik toen lastig omdat ik al mijn vrienden kwijtraakte. Ik vond het vroeger wel lastig om te accepteren dat ik een LVB heb, ik kan dus geen MBO doen. Soms geven mensen me opdrachten die ik dan niet gelijk kan. Dan heb ik extra uitleg nodig, terwijl andere mensen het dan wel gelijk snappen. Maar nu weet ik, ik ben goed zoals ik ben. Ik weet nu: iedereen is uniek op zijn eigen manier. Iedereen kan zijn eigen talenten gebruiken. Doe waar je goed in bent.

Hoe doe jij dat zelf?

Ik hou van interviews en presentaties geven. Ik ga er zelf op af. Ik geef wel eens presentaties en dat vind ik helemaal top. Ik vind het ook niet spannend om op het podium te staan. Ik vind het juist leuk. Je moet dingen durven doen. Het is wel spannend, maar het levert ook veel op. Met een goede vriend die ook een LVB heeft, bespreken we wel onze struggles. Hij durft bijvoorbeeld niet met de trein te gaan, is bang voor wat anderen van hem denken. Ik zeg dan: “Doe het toch, je kan dat gewoon, er is niets aan de hand.” Dat heb ik zelf ook geleerd. Mijn ouders zeggen dat ook tegen mij. Ik heb bijvoorbeeld mijn rijbewijs gehaald en ik heb een auto. Nu zijn de achterremlichten kapot en moet ik ermee naar de garage. Ik vroeg mijn vader met mij mee te gaan. Hij zei: “Nee, ik ga niet mee. Je kan dit zelf.” Hij zei dat als ik ambulantly wil wonen, ik ook moet oefenen met zelf dingen doen. Daar ben ik het mee eens. Mijn ouders proberen mij te stimuleren: Ga het zelf doen. Ik heb een goede band met mijn ouders. Ze zijn er altijd als ik ze nodig heb.

Ik zie dat je af en toe op een papiertje kijkt. Heb je daar opgeschreven wat je wilt vertellen?

Ja, ik heb wat steekwoorden opgeschreven. Maar dat is meer omdat ik soms in herhaling val. En dat wil ik niet. Dus om mijzelf te helpen, heb ik steekwoorden opgeschreven.

Wat slim. Zo maak je het makkelijker voor jezelf. Wat vind je ervan om nu ambulantly te wonen?

Het lastige van ambulantly wonen is dat je alles natuurlijk zelf moet oplossen. Eerder praatte ik elke dag wel met de begeleider. Toen moest ik ook wel dingen zelf oplossen, maar nu nog meer. Daar heb ik nog wel iets in te leren. Soms maak ik me erg druk van tevoren. Dan denk ik teveel na. Ik moet nog wel meer leren te denken; ik zie het vanzelf wel. Ik had laatst een welkomstborrel van de plek waar ik nu woon. Dat vond ik spannend, want ik had die mensen nog nooit gezien. Maar ik dacht ook: "Kom op, ga er gewoon heen, dan zie je het wel." Ik probeer het gewoon. En het ging prima.

Als je iets niet weet of als iets niet lukt, wat doe je dan?

Als ik iets niet snap, bijvoorbeeld in de winkel, dan vraag ik: "Wat bedoel je? Wil je het me nog een keer uitleggen?" Ik vraag dus meer duidelijkheid aan de mensen. Dat vind ik ook wel knap van mijzelf, dat ik dat doe. Als ik iets niet snap, dan vraag ik wel gelijk hulp. Als iets niet lukt, dan kan ik mijn vader bellen. Ik wil wel zo min mogelijk begeleiding, maar mijn ouders zijn er altijd.

Wat is jouw belangrijkste boodschap voor professionals die werken met mensen met een LVB?

Neem de tijd voor mij. En geef mij ook rustig de tijd. Het is voor mij heel lastig om steeds overschat te worden. Ook als je te snel gaat. Ik heb tijd nodig om iets te kunnen vertellen. Soms merk ik dat mensen mij die tijd niet geven. Dan vullen ze het in voor mij.

Verder moeten ze niet te groot denken. Ze moeten helpen met het maken van een plan, hoe kan je iets doen? Maar die stappen moeten klein zijn. Dus denk met mij mee, waar beginnen we? En welke kleine stap kan ik dan zetten?

Sommige mensen denken, Wieland kan goed praten, hij snapt het wel. Die laten mij dan meer los. Maar zo werkt het niet voor mij, dat vind ik niet prettig. Mijn baas zegt: "Je moet Wieland meer uitleg geven. Je moet hem meer structuur geven." Dat werkt veel beter voor mij. Zeker als ik teveel moet, dan lukt me niet alles. Je moet mij dan richting geven.

Soms kan ik ook erg in de toekomst leven. Ik heb best veel dromen. Mijn ouders halen mij terug. Die zeggen: "Maar kijk eens wat je allemaal nu al bereikt hebt." Dat is ook zo.

Wieland, veel dank voor het delen van jouw ervaringen. Heb je als afsluiting van dit interview nog adviezen voor andere mensen met een LVB?

Je moet niet teveel tegelijk willen. Zet steeds 1 stip aan de horizon. Bij mij was dat bijvoorbeeld mijn rijbewijs, daar heb ik me op gefocust. Toen was het ambulantly wonen, dat is nu ook gebeurd. Stap voor stap dus. Vraag of mensen met je mee willen denken. Zeg het als je het niet snapt. Iedereen is uniek op zijn eigen manier. Iedereen kan zijn eigen talenten gebruiken. Doe waar je goed in bent en durf het.